

M. F.

**"Comité Belge d'Histoire des Sciences,
Notes bibliographique", Antoine de
Smet, Bruxelles 1961 : [recenzja]**

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 7/3, 392

1962

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Comité Belge d'Histoire des Sciences, *Notes bibliographique* (59 série). Publiées sous la direction de Antoine De Smet, Bruxelles 1961, s. 30 (masz. powielony).

W końcu 1961 r. ukazał się w Brukseli kolejny powielany zeszyt *Notes bibliographiques* wydawanych od 1946 r. przez Comité Belge d'Histoire des Sciences. Publikacja ta ma za zadanie przedstawiać w sposób wyczerpujący bibliografię prac odnoszących się do historii nauki i techniki w Belgii. *Notes bibliographiques* ujęte są w trzy działy — dział pierwszy zawiera wykaz wydawnictw książkowych, drugi podaje spis artykułów drukowanych w belgijskich periodykach naukowych, dział trzeci rejestruje recenzje różnych publikacji z dziedziny historii nauki i techniki — umieszczone w pismach belgijskich.

M. F.

Z CZASOPISM

DYSKUSJA O METODZIE BADAŃ NAD DAWNĄ TECHNIKĄ

Na łamach „Kwartalnika Historii Kultury Materialnej” toczy się dyskusja dotycząca niektórych ważnych dla badań nad dawną techniką hutniczą zagadnień, a jednocześnie mająca i niektóre aspekty ogólniejsze. Punktem wyjściowym sporu stały się artykuły W. Sedlaka *Metoda odnajdywania żelaza ze starożytnego wytopu* (nr 4/1960)¹ oraz W. Sedlaka i J. Piaskowskiego *Znalezienie tupek żelaza świętokrzyskiego oraz ich charakterystyka metalograficzna* (nr 1/1961). Z artykułami tymi polemizuje w nrze 4/1961 M. Radwan (*O niektórych metodach badań nad starożytnym hutnictwem żelaza w Polsce*), któremu odpowiadają w tymże numerze W. Sedlak i J. Piaskowski (*Odpowiedź na uwagi krytyczne prof. M. Radwana...*), a oprócz tego J. Piaskowski, występując niejako w zastępstwie autora pierwszego z zaatakowanych artykułów, daje wypowiedź *O tak zwanej metodzie korodomagnetycznej poszukiwania fragmentów dawnych tupek żelaznych*.

Artykuły, które wywołały polemikę, były sprawozdaniami z przeprowadzonych przez dra W. Sedlaka w latach 1957—1959² poszukiwań produktów wytopu żelaza na terenie Łysogór i z wykonanych przez dra J. Piaskowskiego analiz znalezionej żuźla i fragmentów metalu. Wyniki poszukiwań dra Sedlaka były przy tym o tyle interesujące, że doprowadziły do znalezienia pierwszych znanych fragmentów metalowych, o których przynajmniej częściowo można przypuszczać, że pochodzą z dawnego wytopu świętokrzyskiego. Nieco później dopiero, w październiku 1959 r., ekipa Zespołu Historii Polskiej Techniki Hutniczej i Odlewniczej Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN — posługując się magnesem, podobnie jak dr Sedlak — również znalazła grudki żelaza świętokrzyskiego (na stanowisku Jeleniów IV) i fragmenty te poddała badaniom³.

¹ Por. wzmiankę o tym artykule w sprawozdaniu B. Orłowskiego „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” o historii techniki w 1960 r. w nrze 3/1961 „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”.

² Dokładniejsze sprecyzowanie czasu badań jest — jak się zdaje — trudne dla samego badacza, gdyż w dwu artykułach wyjściowych podawane są różne daty na znalezienie tych samych przedmiotów. Nie jest też zrozumiałe, dlaczego dr Sedlak nie podzielił się swymi odkryciami na konferencjach sprawozdawczych Zespołu Historii Polskiej Techniki Hutniczej i Odlewniczej w grudniu 1957 i 1958 r., na których referował wyniki prowadzonych badań.

³ Por. M. Radwan *Konferencja sprawozdawcza Zespołu Polskiej Techniki Hutniczej i Odlewniczej* („Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, nr 3—4/1960) i artykuły K. Bielenina, M. Radwana, W. Różańskiego, S. Holewińskiego i J. Piaskowskiego w nr 4/1960 „Kwartalnika Historii Kultury Materialnej”.